

### ישיבת מועצה ציבורית 3.9.09

ברכות כלליות והצגה כללית של האנשים – אריה אבנרי.

**נוכחים חברי מועצה ציבורית:** עו"ד שולמית אלוני, אריה לובה אליאלב, עמוס אריכא, יוסף בזיל, רחל דולב, פרופ' אבי וינברום, עו"ד מרדכי ורשובסקי, לאה טרן, חיים מייטליס, רותי סיני, מיכל סנונית, רוני סרנת, עו"ד פישלר פנחס, עו"ד עודד פסנזון, פרופ' מיכאל קורנאלדי, עו"ד שמואל שנהר.

**נוכחים נציגי אומ"ץ:** אריה אבנרי, אורה רובינשטיין, אראלה גולן, יעקוב מאור, דב גולדברד.

פתיחה:

**פרופ' קורנלדי:** זוהי הישיבה השנייה, בקודמת החלטנו על הקמת ועדות משנה. בינתיים הקמנו את הועדה לביקורת המדינה. יור' רוני סרנת. אנו כצעד ראשון נלך למבקר המדינה. לומר לו שאנחנו נהיה "חיילים". עו"ד שנהר הביא הצעת חוק למינוי מבקרים פנימיים עצמאיים במשרדי הממשלה. נשאל את המבקר אם הוא תומך ברעיון, המועצה תפעל במסגרת של ועדות. מרכזי הועדות יצטרפו לצומת המרכז של המועצה הציבורית, שכרגע עו"ד וירשובסקי ואורה רובינשטיין משתייכים אליהם. החלטנו על ועדת הסברה, שלטון מקומי, שחיתות נלך עקב בצד אגודל ונקיים את הועדות.

הנושא המרכזי הוא תשתית לכל פעילות אומ"ץ. לפני שאעביר את רשות ההרצאה תפקידנו לנסות ולהיאבק בתופעה שהיא מכת מדינה שכל נבכרי הציבור רואים במשרתם קרש קפיצה להתעשרות. מזמין את פרופ' שוהם מאונ' ת"א, קרמינולוג ידוע, ירצה על "מקורות השחיתות".

**פרופ' שוהם:** נרגש לפגוש מכרים ותיקים (אריכא, וירשובסקי, שולמית אלוני).

אדבר לא בנוסטלגיה אך גם לא אתעסק בדרך המקובלת של הרצאה בקרימינולוגיה. איכה הייתה לזונה קריה נאמנה... שריה שוררים... כל לוקחי שוחד... אם היה למישהו ספק בדבר כושרה הנבואי של התנ"ך – הרי קיבל מענה.

ההתפוררות הערכית האידיאולוגית מנקודת זינוק שלחדוות יצירה, לתהליך של התפוררות ערכית טוטלית. מגבולות ברורים של התנהגות לחוסר גבולות. זריקה ונטישה של מסורת שהייתה יכולה להיות הבסיס השלטוני, הישוב שזוכרים אותו, הייתה תופעה מיוחדת במינה בעולם. סיורים מחיי אביו שרצה להיות הראשון שפותח במושבת הברון את התיק הראשון של "הצנזור" (מס הכנסה) מתח אידיאולוגי של ציונות כזו או אחרת. היה עוני טוטלי ולמי שהיה – התבייש. היתה מערכת ערכית רוחנית שקשה לתאר את עוצמתה, היום תלמידי מתעניינים בכסף, קריאה(??) וסקס. בעבר שאבנו בצמא את הנאמר באונ' – ניטשה, שופנהאור, בובר, אחד העם, הבסיס הערכי היום – מדבר שממה, קצה החוט להבנת המשבר הערכי - אבדן הבושה והשחיתות היא אינה בושה, אבדן גבולות, אין אמת. התפוררות הגבולות.

אחד הכשלים מבחינה ערכית – אותו כשל של הציונות הסוציאליסטית שהתחנכתי בה. רצו ליצור יהודי חדש, כל אבות הישוב, היו בחורי ישיבות ספוגים בתרבות יהודית. רצו לזרוק את היהודי הישן לטובת החדש. התוצאה: זרקו את בסיסי המסורת היהודית שיכלו לבסס את החינוך לערכיות ואת המערכת הציבורית לערכיות.

מגן הילדים יש להכניס את התפיסה הפילוסופית הערכית היהודית מפני שחטאנו בכך שזרקנו את המסורת שלנו. אנגלי וצרפתי לא זרקו את קורני רסין, שקספיר ומלרו. גם האמריקאים לא זרקו את מסורתם היחסית החדשה. אם אנחנו מדברים על התפוררות ערכית, על חוסר גבולות והתפוררות המערכת המוסרית הערכית אנחנו צריכים לשוב אל המערכת הערכית הלא דתית, אלא החילונית המושתתת על המוסר היהודי.

**שולמית אלובי:** מטרת הוועיתקים הייתה ליצור "ילדים" באמצעות תנ"ך, לימודי מקראת חסידות וכו', ההשתרשות בארץ. מה שלדעתי גרם למשבר הגדול זו קליטת העלייה הגדולה. עליה עצומה, למי שהייתה תעודת לידה – יכל להיות מורה, שבר עוד יותר גדול – זניחת תנועות הנוער, רצינו את אתונה וקיבלנו את ספרטה. החברה האזרחית בצפון בזמן מלחמת לבנון פעלה בצורה יוצאת דופן, במשאלים אנשים אומרים שטוב להם בארץ, פתאום נעשינו כובשים, וחמדנים. לא בנינו את מערכת ההרסנית של הדמוקרטיה. אנחנו צריכים לתת יותר את הדעת על מי אנחנו ומה אנחנו רוצים להיות. הצבא אינו הכתר היחידי שלו, אנחנו המדינה החזקה במזרח התיכון, אך כל הזמן רוצים לכלותנו, אנחנו צריכים לעבוד על הרגשת השייכות לארץ, להיסטוריה למקום.

**וירשובסקי:** האם נוכל להתמודד עם השאלות שקודמיו העלו? אותי מטריד ששרים מתערבים אצל שופטים, שכנסת מתערבת בהחלטות בימ"ש. מזכיר לי ימים אפלים בארצות אחרות. איננו יכולים לדבר שהכל היה אידיאלי, מה שמטריד היום זה מידת הזלזול בחוק. אנחנו צריכים לחזק את התופעה שאף על פי שמנהיגנו עומדים למשפט – הם בכל זאת עומדים למשפט ללא איפה, כיצד אנחנו מתמודדים עם ההצפה של השחיתות את חיינו?

**חיים:** איש חינוך חושב שהחינוך הוא המפתח לכל, לא מעניין אותו דתיות של מישהו אלא נטישת הערכים והמסורת. מעניין אותו הרעיון שמאחורי הדת והמסורת, צריכים להקים ועדת חינוך נוער.

**ד"ר חמי אבנרי:** ידבר על מגזר קונקרטי של השלטון המקומי, עוסק במשפט חוקתי ומנהלי, התבקשתי לדבר על דברים קורקטיים, אך אוסיף גם את הרקע הערכי לעובדות. פער עצום בין החזון והתדמית / מציאות, התדמית של השלטון המקומי הוא תדמית של שחיתות, תדמית נמוכה וירודה.

| <u>החזון</u>                  | <u>מציאות</u>                 |
|-------------------------------|-------------------------------|
| זכות בחירה                    | בכי רע...                     |
| פקידות בכירה                  | אחוזי בכירה נמוכים 30%        |
| דמוקרטיה, קהילה מקומית        | אדישות                        |
| השתתפות השפעה                 |                               |
| מתנדבים במגע עם התושבים       | שחיתות                        |
| הצהרת ראש רשומ' במועצה        | דברי ראש הרשומ' בפרוטוקול:    |
| "מעולם לא עקפתי חוק"          | "מעולם לא אכפתי חוק"          |
| ולעולם אין בכוונתי לעקוף חוק" | ולעולם אין בכוונתי לאכוף חוק" |

מדבר על מהות המשפט המקומי לפי הגדרת המשפט.

#### נושא השחיתות המוניציפאלית:

**פרופורציה מספרית:** כ- 8,000-10,000 חברי מועצה, עוד כ- 10,000 חברי ועד מקומי, 250 ראשי רשויות מקומיות, מסה גדולה של אנשים שעובדים בתנאים קשים ובהתנדבות, עומדים תחת לחצים, גם של פושעים.

**יש סוגי שחיתות** שלא קשורים לשלטון המקומי אלא לממשק שבין המקומי והמרכזי.

**השחיתות יכולה להיות תוצאה נלווית לצד חיובי** – הסמיכות והקרבה לאזרח, ההיענות לצרכי האנשים.

**אריה אבנרי:** אומץ מטפלת ב- 45 ישובים מושחתים! מוזמן לבוא ולשמוע הרצאה שלי.

**קורנלדי:** סיכום – וירשובסקי יטפל בנושא השחיתות המקומית מדוע להקים ועדה לחינוך לערכים?

ועדת חינוך לערכי מורשת ישראל ודמוקרטיה.

רוני סרנה: ייצוג המזרחים במועצה?

בתום הישיבה הוחלט לזרז את הקמתן של הועדות ולסיים את המלאכה עד לישיבתה הבאה של המועצה.

**סיכום:** ישיבה מרתקת ומועילה.

רשמה: אורה רובינשטיין